

Betænkning

over forslag til lov om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

(Afgivet af udvalget den 18. maj 1972).

Udvalget har behandlet forslaget i 6 møder og har desuden stillet spørgsmål til undervisningsministeren, der har besvaret dem skriftligt.

Udvalget har modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

- Amtsrådsforeningen i Danmark,
- Dansk Arbejdsgiverforening,
- Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund,
- Dansk teknisk Lærerforening,
- De samvirkende danske Landboforeninger,
- De samvirkende danske Husmandsforeninger,
- Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer (FTF),
- Handelsskolernes Lærerforening,
- Foreningen af forstandere og inspektører ved Danmarks handelsskoler,
- Håndværkerskolen Sønderborg,
- Kommunernes Landsforening,
- Lærlingenes og Ungarbejdernes Landsorganisation og Teknisk Skoleforening.

Endvidere har udvalget holdt to samråd med undervisningsministeren.

Udvalget lægger megen vægt på, at undervisningen i de almene fag inden for de erhvervsfaglige grunduddannelser tilrettelægges sådan, at undervisningen dels er en støtte for den uddannelsessøgendes fortsatte udvikling som individ og samfundsborger, dels

er en støtte for hans faglige uddannelse og endelig giver ham mulighed for at erhverve sig almenstudiemæssig kompetence. Under et samråd oplyste ministeren, at han ville foranledige, at forsøgsrådet behandler de varierende timetal, der måtte gælde for de almene fag indenfor de forskellige erhvervsområder, med henblik på at fastsætte et ensartet timetal for almene fag fælles for alle de erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

Under samrådene drøftedes den i lovfor-
slagets § 4 foreslåede sammensætning af forsøgsrådet. Under hensyn til, at en repræsentation af den pædagogiske sagskundskab inden for de erhvervsfaglige uddannelsesområder vil kunne tilføre forsøgsrådet værdifulde bidrag til den principielle meningsdannelse om udviklingen, har undervisningsministeren ved nedenstående ændringsforslag nr. 1 foreslået, at forsøgsrådet med henblik herpå udvides med to repræsentanter.

Om udpegningen af medlemmerne henvises til de ledsagende bemærkninger. Ændringsforslaget er tiltrådt af udvalget.

Under samrådet drøftedes endvidere aldersgrænsen for optagelse på kursus til handelseksamen. Med hensyn til forkundskaber er der forskellige optagelsesbetingelser til de forskellige linier, og kravet om en alder på 17 år gælder ikke for ansøgere, der optages på grundlag af handelsmedhjælpereksamen el-

Bet. o. lovf. om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

ler, statskontrolleret prøve ved afslutningen af folkeskolens 10. klasse eller realeksamen eller anden tilsvarende eller højere uddannelse.

Ministeren oplyste, at denne særlige aldersgrænse skyldtes hensynet til mesterlærens princip om samtidig praktisk og skolemæssig uddannelse. I dag må 17 års grænsen tillægges mindre betydning, dels fordi et betydeligt antal handelseksamenselever hidtil har indgået lærekontrakter efter bestået handelseksamen, og dels fordi gennemførelsen af de nye faglige grunduddannelser nok vil medføre, at antallet af elever til handelseksamen vil aftage. Ministeren vil foranledige, at spørgsmålet om denne aldersgrænse tages op til drøftelse med henblik på en ophævelse.

På baggrund af en henvendelse fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund drøftedes endelig rådgivningsvirksomhedens tilrettelæggelse i henhold til lovforslagets § 3, stk. 4. Forbundet understreger vigtigheden af, at der etableres en permanent rådgivning for de uddannelsessøgende, ikke alene forud for deres tiltrædelse af en faglig uddannelse, men i særdeleshed under valgperioder i de nye uddannelser. Undervisningsministeren har oplyst, at han vil søge at imødekomme forslaget om teknisk faglig konsulentbistand inden for de bevillingsmæssige muligheder.

I forbindelse med bestemmelsen i § 17, stk. 2, hvorefter forslag til revision af loven skal fremsættes i folketinget i folketingsåret 1975-76, ønsker udvalget, at ministeren også lader spørgsmålet om den fremtidige byrdefordeling med hensyn til drifts- og anlægsudgifter indgå i overvejelserne.

Et *flertal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af undervisningsministeren og det af udvalget stillede ændringsforslag.

Et *mindretal*, (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) kan ikke tiltræde, at de unge under forsøgsuddannelserne støttes ved den i lovforslagets § 12 foreslåede uddannelsesgodtgørelse. Mindretallet finder det ikke hensigtsmæssigt at løsrive de unge under forsøgsuddannelserne fra støttesystemet i øvrigt og henviser i denne forbindelse

til, at der ved lov nr. 262 af 4. juni 1970 om uddannelsesstøtte blev gennemført et ensartet system for uddannelsesstøtte til alle unge i elevuddannelser uanset uddannelsens karakter. Den foreslåede uddannelsesgodtgørelse vil, foruden at skabe uligheder i forhold til den støtte, der ydes til andre under uddannelse på tilsvarende alderstrin, skabe uheldige konsekvenser, idet det må forekomme vanskeligt senere at ændre dette princip. Mindretallet foreslår derfor ved ændringsforslag nr. 2, at særreglen herom i lovforslagets § 12, stk. 1, udgår.

Herefter indstiller *mindretallet* lovforslaget til *vedtagelse* med samtlige foreslåede ændringer.

Ændringsforslag.

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 4.

1) *Stk. 1, 1. pkt.* affattes således:

„Undervisningsministeren nedsætter et forsøgsråd på 15 medlemmer bestående af en formand, 5 medlemmer udpeget af undervisningsministeriet, hvoraf 2 skal repræsentere den pædagogiske sagkundskab inden for de erhvervsfaglige uddannelsesområder, 1 medlem udpeget af arbejdsministeriet samt 4 arbejdsgiverrepræsentanter og 4 arbejdstagerrepræsentanter.“

Af *udvalget*, tiltrådt af *undervisningsministeren*:

Til § 5.

2) *2. pkt.* affattes således:

„Dette skal bestå af 8 til 10 medlemmer: 2 medlemmer, der er særligt pædagogisk sagkyndige inden for vedkommende område, resten udpeget ligeligt af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, således at der sikres arbejdsledere og de uddannelsessøgende repræsentation.“

Af et *mindretal* (Bo Kristensen, Henning Andersen, Simonsen, Robert Christensen, Merete Bjørn Hanssen, Brøndlund Nielsen, Svend Haugaard og Samuelsen):

Til § 12.

3) *Stk. 1* udgår.

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Det er tanken at optage forhandling med organisationerne for handelsskolerne og de tekniske skoler om repræsentationen af pædagoger i forsøgsrådet, medens de 3 øv-

rige medlemmer, der efter forslaget skal udpeges af undervisningsministeriet, herefter vil blive udpeget blandt ministeriets embedsmænd.

Til nr. 2.

Ændringen er af redaktionel karakter.

Erik Andersen (Fr.borg amt).

Ritt Bjerregaard.

Henning Jensen.

Tove Lindbo Larsen,
næstformand.

Knud Nielsen.

Søgaard,
formand.

Bent Sørensen.

Maigaard.

Grete Westergaard.

Bo Kristensen.

Henning Andersen.

Simonsen.

Robert Christensen.

Merete Bjørn Hanssen.

Brøndlund Nielsen.

Svend Haugaard.

Samuelsen.